

JĀNIS ZĪMELIS

(1898–1927)

Jānis Zīmelis dzimis 1898. gada 5. martā Vārkavas draudzes Kazieru sādžā. Vecāki – Antons un Marija, dzimusi Rubenis. Māte cēlusies no Nīdermuižas draudzes Daduļu sādžas. Jānis uzauga daudz bērnu ģimenē. Viņam bija vēl divi brāļi un trīs māsas: Aloizs, Julijans, Marija, Salomeja un Matilde.

Deviņu gadu vecumā Jānis sāka apmeklēt tautskolu un pēc tās beigšanas 1912. gadā iestājās Preiļu pilsētas skolā. Pirmā pasaules kara laikā skolu pārcēla uz citu vietu, tāpēc tēvs savu dēlu sūtīja mācīties uz Maskavu.

1916. gadā J. Zīmelis iestājās Pēterpils Garīgajā seminārā, bet pēc tā slēgšanas turpināja izglītoties Viļņas Garīgajā seminārā. Kad 1920. gadā Garīgo semināru nodibināja Aglonā, J. Zīmelis iestājās vecākajā kursā, un 1922. gada 1. aprīlī bīskaps A. Springovičs Aglonā viņu iesvētīja par priesteri.

Pēc iesvētes pirmā darba vieta bija Izvaltā par vikāru. Kad nodibināja jauno Peipiņu draudzi, arhibīskaps A. Springovičs viņu iecēla par šīs draudzes pirmo prāvestu. Viņam uzdeva uzcelt jaunu draudzes baznīcu.

Draudzes dzīvē jaunais garīdznieks aktīvi cīnījās pret dažādām «kaktu» ballēm un nepieklājīgām dejām, kas bija manāms pēckara gados. Pie jaunā dievnama celšanas viņš stājās nekavējoties: kopā ar strādniekiem brauca pēc būvmateriāliem, veda baļķus. Ar uzturu bija slikti, vajadzēja pat no tēva mājām atvest govī. Di-

vu gadu laikā – no 1924. līdz 1926. gadam – Peipiņu baznīca bija uzcelta. Darbā prāvests saaukstējās un saslima ar tuberkulozi. Nepiegriezdams uzmanību veselībai, viņš vēl uzcēla plebāniju un saimniecības ēkas. Veselība pasliktinājās.

1927. gadā viņš devās uz Zakopanes sanatoriju Tātru kalnos, kur arī 2. aprīlī nomira. Priesteri apbedīja Zakopanes kapos. Pēc viņa nāves rakstīja, ka Jānis Zīmelis piederējis pie padievīgiem un pašāizliedzīgiem priesteriem. Ilgas pēc dvēselēm viņu mudināja uz pārspēka dedzību un darbību. Pie katra darba viņš ķērās ar visu sirdi, pat nerēķinoties ar saviem spēkiem. Un viņš sodega kā gaiša svece uz Kunga altāra.

Piederīgie Vārkavas kapos ir izveidojuši simbolisku Jāņa Zīmeļa atdusas vietu ar šādu uzrakstu: «Mementote sacerdoti Jānis Zīmelis un viņa māte». Pieminēklis ir uz mātes atdusas vietas un reizē arī atcere par priesteri, kas apbedīts tālajā Zakopanē (Polijā).

Avots:

Svilāns, Jānis. Latvijas Romas katoļu priesteri / Jānis Svilāns, Alberts Budže. - Rēzekne : Latgales kultūras centra izdevniecība, 2008. – 1.sēj.- 327.- 328. lpp.